

Wanneer kleine beekjes tot grote rivieren uitgroeien: omtrent e-gov

R. LASSAUX

Adviseur Studiedienst
Belastingconsulent

De nieuwe portaal-sites die de federale en gewestelijke overheden in het leven hebben geroepen, vormen echte uitstalramen van hun kennis en zijn een reëel bewijs van hun wil om in overleg de toekomst vastberaden tegemoet te gaan. De hoogste tijd dus om een eerste balans op te maken van het « E-gov »-concept en een nadere blik te werpen op de basisbeginselen en de eerste concrete realisaties op vier domeinen waarin wij beroepshalve bijzonder sterk geïnteresseerd zijn: fiscaliteit, boekhouding, sociale zekerheid en administratieve vereenvoudiging.

« Stay connected »

Nauwelijks tien jaar geleden verliet internet de van de buitenwereld goed afgesloten labo's van de universitaire campussen om langzaam maar zeker de hele aardbol te gaan veroveren.

Vandaag lijkt die veroveringstocht van het internet in de bedrijfswereld bijna tot stilstand gekomen te zijn, maar bij de particulieren valt zeker nog terreinwinst te boeken. Internet, dat in ons land staat voor 1,7 miljoen aansluitingen waarvan 90 % via breedband en voor 3,7 miljoen actieve surfers. 80 % van de Belgische bedrijven heeft een eigen website die voor 76 % gebruikt wordt voor het verstrekken van informatie rond aangeboden producten en diensten, voor 19 % in het kader van een e-businessproject en voor 3 % voor elektronische handel. 24 % van de Belgische ondernemingen doen aan marketing via e-mail, 8 % factureert elektronisch en 25 % gebruikt het internet voor e-learning.

Internet is duidelijk uitgegroeid tot de koningin ¹ op het schaakbord van de informatiemaatschappij. Over het belang van internet in het algemeen en over de gevolgen van internet voor onze relatie zelf met tijd en afstand, is al heel wat gezegd en geschreven. Iedereen heeft daarover wel een aantal eigen ideeën, opinies of (voor)oordelen, maar elkeen is er ook van overtuigd dat we nog maar het topje van de ijsberg hebben gezien. Wie zich op het internet wil aansluiten, heeft keuzemogelijkheden bij de vleet ²: tijdelijke aansluitingen (telefoonlijnen en modems, GSM,

HSCSD, enz.), permanente aansluitingen (gehuurde lijn, ADSL / SDSL op telefoonlijn, de kabel (tv-distributie), hertzverbinding, GPRS, enz.), om het dan nog niet eens te hebben over de laatste nieuwigheden die snel de markt veroveren: mobiele toegang (GSM, GPRS of HSCSD), toegang via de lokaleradiolus, hoogdebittoegang "alle terrein" via satellieten, ja zelfs toegang via de WiFi ³ Hot Spots van een PWLAN (Public Wireless LAN), ongetwijfeld de meest belovende technologie om de navelstreng die ons met het scherm verbindt, door te knippen (de noodzaak te beschikken over een kabel- of telefoonverbinding). Met uw notebook (die, tussen haakjes, qua prestaties niet langer hoeft onder te doen voor uw desktop) of met uw handheld, ja zelfs met een GSM van de laatste generatie is het technisch perfect mogelijk om - bij wijze van spreken - zelfs van op een onbewoond eiland toegang te krijgen ⁴ tot uw gegevens, tot uw e-mails, ja zelfs tot het volledige internet dat bovendien een hoog debiet geniet. Maar dat is nog niet alles. De digitale gegevens die zonder enig kwaliteitsverlies sterk gecompriëerd kunnen worden, kunnen vandaag de dag worden opgeslagen op eindeloze reeksen van USB storage periferieën (geheugenkaarten, externe harde schijven, maar vooral de nieuwe USB-sleutels waarvan er in 2002 meer dan 10 miljoen

werden verkocht), een materiaal dat comfort (bliksemsnelle toegang, automatische detectie, mogelijkheid tot gebruik als opstartdiskette) combineert met veiligheid (vertrouwelijke gegevens worden beschermd door een paswoord).

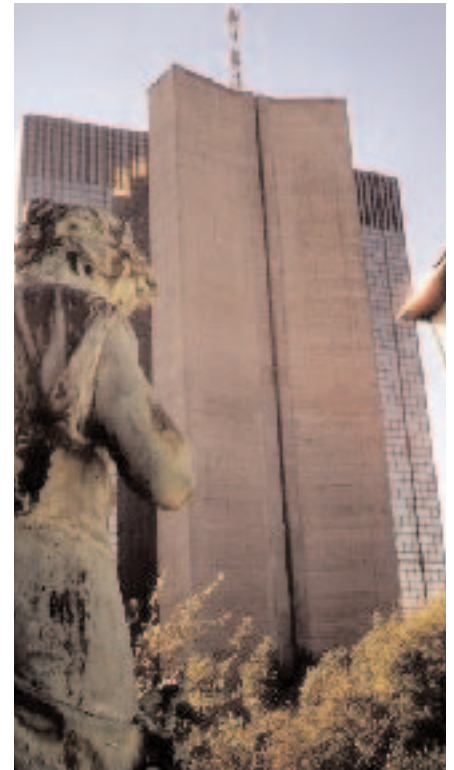
Meer dan ooit passen technologie en digitalisering zich aan onze behoeften aan waarbij zij allebei blijf geven van een enorm vernuft om ons dagelijks leven nog te vergemakkelijken en om ons te verwennen met comfort, interactiviteit en polyvalentie. Of het nu gaat om beroeps-, vrijetijds- of privé-doeleinden, de toegang tot en het consulteren van informatie, time management, het opmaken van agenda's en van takenlijsten of de persoonlijke productiviteit met tekstverwerking of spreadsheet, alles ligt – althans technisch – binnen handbereik, en dit ongeacht waar men zich bevindt. Daar waar de relatieve moeilijkheid om zich met een computer, zelfs met een draagbare computer, met het internet te verbinden een grootchalige benutting van de toepassingen verhinderden, bieden de mobiele terminals (GSM⁵, PDA, smartphones, ...) uiteraard de mogelijkheid nagenoeg permanent bij de gebruiker aanwezig te zijn, waarbij de kaart van de convergentie tussen hen volledig kan worden uitgespeeld.

Dit lijkt allemaal erg positief, maar men mag zich geen rad voor de ogen laten draaien: de mogelijkheden die de nieuwe ICT's, met internet op kop, te bieden hebben inzake verbinding, uitwisseling en draagbaarheid van gegevens, gaan gepaard met nieuwe risico's die correct moeten worden ingeschat.

Al die computergegevens oefenen immers een sterke aantrekkingskracht uit op vreemde en indiscrete ogen en een bescherming

van de systemen tegen externe (virussen⁶, Trojaanse paarden⁷, spyware⁸, inbraken) en interne (accidentele of niet-toegestane vernietiging van de gegevens) bedreigingen is van essentieel belang, zeker indien de productiviteit in het gedrang dreigt te komen omwille van haperingen van het computersysteem.⁹ Aan het gebruik van netwerken als communicatiekanaal zijn nogal wat risico's verbonden. De substitutie van de auteur van een boodschap, de verandering van een boodschap gedurende de transmissie ervan, de verwerping van de boodschap door de verzender of door de bestemming, de kennismaking en zelfs de wijziging ervan tijdens de uitwisseling buiten weten van de afzender om zijn hiervan enkele voorbeelden. Deze moeilijkheden zijn evenwel niet onoverkomelijk en hebben een blijkbaar degelijke afweer gevonden die de markt aan het veroveren is: de asymmetrische cryptografie met twee sleutels (een privé-sleutel en een openbare sleutel) die gebruikt worden voor (numerieke) handtekening en voor becijfering (om de vertrouwelijkheid van de communicaties te verzekeren). In de praktijk maakt het gebruik van een dergelijke handtekening, samen met een door een derde afgeleverd certificaat (certificatiedienstverlener)¹⁰, het namelijk mogelijk de essentiële functies van de handtekening te garanderen: de authenticering (de verzekering dat de verzender van een boodschap, de titularis van een document of de persoon die zich toegang verschaft tot een computersysteem wel degelijk de persoon is die hij beweert te zijn en uiting van instemming met de inhoud van de akte) van de handtekening, maar eveneens de niet-verwerping en het behoud van de integriteit (waarborg van de aanwezigheid of het bewaren zonder wijziging) van de elektronische gegevensstroom.

Indien men de redenering voortzet met betrekking tot de juridische gevolgen, mag men niet uit het oog verliezen dat de elektronische handtekening, generisch begrip dat diverse technische mechanismen behelst (met name de gedigitaliseerde handgeschreven handtekening, de biometrische handtekening, de geheime code in combinatie met het gebruik van een kaart of een login, de numerieke of digitale hand-

tekening) in het Belgisch recht¹¹, pas automatisch¹² met een handgeschreven handtekening gelijkgesteld wordt wanneer gelijktijdig aan al de volgende voorwaarden is voldaan: de handtekening moet geavanceerd zijn¹³; zij moet gebaseerd zijn op een gekwalificeerd certificaat¹⁴ en zij moet ontworpen zijn door middel van een beveiligd systeem¹⁵ voor het aanmaken van een elektronische handtekening. Met andere woorden: het gaat om een gekwalificeerde elektronische handtekening, hetgeen in de realiteit een niet te verwaarlozen technische en financiële vereiste vormt.

Het concept

Dat deze problematiek in al zijn facetten moest worden aangepakt, dat had de federale regering, gevolgd door de regionale overheden, al snel door toen zij, niet alleen aangepord door de Europese Commissie ¹⁶, maar ook door de noodzaak ¹⁷ om de ondernemingen van het zware administratieve juk te verlossen, enkele jaren geleden het dossier “e-gov” op de rails heeft gezet. Ze vertrok daarbij van een spoor dat eigenlijk de logica zelve was: de ondernemingen en de particulieren hun ganse leven een makkelijke, efficiënte en gebruiksvriendelijke toegang verlenen tot de diverse openbare diensten en overheden. Om er op het einde van de rit, dank zij een betere gegevensdoorstroming, een vereenvoudiging van de administratieve procedures en een optimale verwerking, een enorme tijds- en prestatiewinst uit te halen. Om dat resultaat te bereiken, werden twee troeven ingezet: de *unieke toegangspoort* en de *unieke identificatiesleutel*.

- Met unieke toegangspoort bedoelt men het portaal (federale, regionale of communautaire portalen). Deze is gebaseerd op de techniek van de “Single sign one” waarmee de gebruiker zich op een portaal-site van het e-government kan identificeren en daarna naar andere portalen kan surfen zonder deze authenticering te moeten herhalen. Zo kreeg zij meteen het etiket “gebruiksvriendelijk” opgekleefd. Op dit ogenblik is ze nog grotendeels informatief, een beetje interactief (mogelijkheid tot downloaden van bestaande formulieren waarvan sommige in

een intelligente vorm (wat wil zeggen met on line hulp bij het invullen)), maar binnenkort wordt ze ook transactioneel ¹⁸. Zo is en zal ze steeds hét communicatie-instrument bij uitstek met de Administratie vormen. Eénmaal het contact tot stand gebracht, moet men gewoon zijn vraag volgens zijn eigen logica formuleren om automatisch naar de bevoegde dienst doorverwezen te worden. Door de invoering van de ondernemingsloketten zal de administratieve vereenvoudiging vanaf 1 juli 2003 doorgetrokken worden naar de Kruispuntbank ¹⁹ van ondernemingen, een reusachtige database die alle gegevens over de handelaars, de vennootschappen en de verenigingen verzamelt. Voordeel van de formule: de ondernemingen zullen dezelfde gegevens en documenten niet langer verschillende keren moeten overmaken aan de diverse administraties, de “kruispunt”-functie van de bank zal ervoor zorgen dat ze bij de juiste administraties terecht komen.

- Wat de unieke identificatiesleutel betreft, dé hoeksteen van elke gegevensuitwisseling tussen de burgers, de ondernemingen en de verschillende niveaus van de openbare diensten, moet een onderscheid worden gemaakt tussen de burgers en de ondernemingen. Voor de natuurlijke personen zal uiteindelijk de nieuwe elektronische identiteitskaart die onlangs in een elftal pilootgemeenten werd verspreid, als interface dienen. ²⁰ De reglementering inzake het rijksregister werd reeds gewijzigd zodat het nummer dat zal worden toegekend, duidelijk zal verschillen van het SIS-nummer en geen persoonlijke gegevens meer zal bevatten.

Via deze weg zullen de burgers inlichtingen inzake pensioen, gezondheid en milieu, gezins- en privéleven, veiligheid en preventie, arbeid, huisvesting, reizen, mobiliteit, verkiezingen, justitie, financiën en financiële zaken, ... kunnen verkrijgen zonder zich te moeten verplaatsen en de lijst zal de komende jaren alleen maar langer worden... Voor de ondernemingen en de organisaties zal men gebruik maken van het ondernemingsnummer (zie infra “De info zoeken waar ze te vinden is”).

Maar omdat veiligheid niet noodzakelijk rijmt met gebruiksvriendelijkheid, werd een patchwork van aangepaste maatregelen ingevoerd volgens de veiligheidsgraad van de toepassingen. Vertrekkend van niets (voor de raadpleging on line) via een simpel paswoord, eerste veiligheidsbuffer, tot ultieme oplossingen van asymmetrische versleuteling met publieke sleutel (PKI) mits tussenkomst van de certificatieoverheden (PSC), ook nog certificatieoverheden genoemd, bestaan er allerlei varianten voor een afdoende beveiliging.

En de eerste verwezenlijkingen

Als we gaan kijken hoe de zaken er op het terrein voorstaan, komen we meteen al tot een belangrijke conclusie: e-government dankt zijn bestaan in de eerste plaats aan een hele reeks concrete initiatieven en realisaties die het dossier van de administratieve vereenvoudiging in een ware stroomversnelling gebracht hebben. Al bij al gaan de zaken vrij goed vooruit, regelmatig worden er nog meer e-diensten aangeboden en dit allemaal binnen een coherent juridisch kader. Ook al loopt nog niet alles op wieltjes, hetgeen is gebleken

uit de recente problemen met het scannen van de BTW-aangiften wegens een tekort aan geschikt materiaal, toch schetsen wij graag in alle objectiviteit de palmares van de "e-gov" realisaties die reeds volledig operationeel zijn in de domeinen die ons beroepshalve het meest interesseren: de betrekkingen met de FOD Financiën en de FOD Sociale zekerheid. Daarna zullen wij dieper ingaan op een tweetal dossiers waarvan het belang inmiddels is gekend bij de ondernemingen: met name de problematiek van de elektronische facturatie ingevolge de omzetting van de Europese richtlijn ter zake en de recente ontwikkelingen op het vlak van de administratieve formaliteiten dank zij de invoering van de Kruispuntbank van ondernemingen op 1 juli 2003 en van wat de toegangspoort daarvan vormt, de ondernemingsloketten.

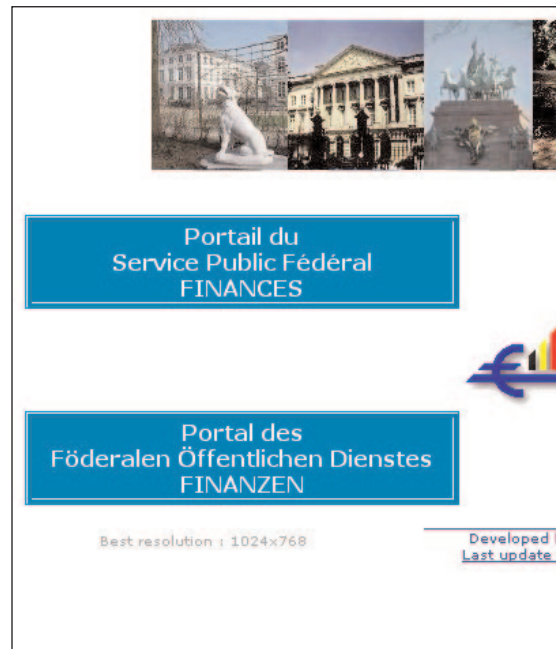
Maar vooraleer we dit onderwerp aansnijden, willen we toch nog een opmerking van methodologische aard maken. Vermits het om een complexe en voortdurend veranderende materie gaat - we nemen graag aan dat de nieuwe regering het spoor van de vorige zal blijven volgen - kunnen we u onmogelijk garanderen dat alle aspecten aan bod zullen komen in deze noodzakelijk beperkte bijdrage. Wat we u vooral willen meegeven zijn een aantal "knipperlichten" die aanduiden voor welke types specifieke handelingen er een alternatief voor het papier bestaat en welke voordelen, maar ook beperkingen, dit behelst. Als u de portaalsites regelmatig bezoekt en de hyperlinks naar de meest gespecialiseerde sites (die u achteraan in dit artikel terugvindt) aanklikt, zult u merken dat u ook daar heel wat informatie krijgt.

Onze betrekkingen met de FOD Financiën

Ere wie ere toekomt: de aangiften gebeuren voortaan "min of meer elektronisch". Ongetwijfeld herinnert u zich nog dat u vorig jaar via het FINFORM-systeem de aangifte kon downloaden en on line kon invullen met de nodige hulp. Zo kon u vergissingen vermijden in de optellingen, inversies, het overslaan van bijhorende rubrieken. Hoewel u het originele formulier en de gedownloade versie nog steeds moest afdrukken, manueel ondertekenen en via de post terugsturen naar de Administratie of overmaken aan de gepaste dienst, kende deze formule meteen al een vrij behoorlijk succes: meer dan 30 000 PB-formulieren en 15 000 aangiften in de Ven.B. Dit jaar krijgen we nog iets nieuws, Tax-on-web, een gebruiksvriendelijk systeem waarvan de beveiliging vereist dat de belastingplichtige zich eerst registreert waardoor hij zich identificeert en toegangscodes ontvangt. Wanneer hij de aangifte on line ingevuld heeft, wordt ze in de "tax box" opgeslagen en daarna kan hij zijn belastingen berekenen zonder dat de Administratie daar inzage in heeft, want enkel de gegevens van de definitieve aangifte worden bewaard.

Eens ze definitief ingevuld is, wordt de aangifte eerst versleuteld en daarna naar de centrale server van de FOD Financiën verstuurd. De belastingplichtige krijgt een ontvangstbewijs in de vorm van een foto van zijn aangifte, met name een PDF-document waarvan een tweede exemplaar eveneens naar de centrale diensten wordt verzonden zodat

ze weten dat de aangifte van die bepaalde persoon wel degelijk toegekomen is. Vervolgens worden de aangiften stand-by opgeslagen op de centrale server tot wanneer de belasting wordt ingekohierd. De bijlagen hoeven uiteraard niet bij de elektronische aangifte te worden gevoegd, maar de "e-belastingplichtige" moet ze wel bewaren en kunnen voorleggen in geval van controle.

Dit initiatief is uiteraard erg welkom en we kunnen alleen maar hopen dat het nog zal worden uitgebreid. Alleen spijtig dat het voorbehouden is voor de belastingplichtigen die enkel deel 1 van de aangifte (loontrekken en gepensioneerden) moeten invullen terwijl er op het vlak van de BTW al jaren een systeem bestaat dat operationeel is. Zoals u weet zijn er inderdaad twee methoden om de periodieke aangiften elektronisch in te vullen en neer te leggen.

- Zo biedt het EDIVAT-systeem de mogelijkheid om tot 999 periodieke aangiften in één enkele zending over te maken. Een aantal hoekstenen zorgen ervoor dat de gegevens geconverteerd worden: een intekeningsprocedure die leidt tot de ondertekening van een protocolakkoord en het gebruik van een beveiligd netwerk van het

Portaalsite van de
Federale Overheidsdienst
FINANCIËN

Fin
(C) EBG

Portal site of the
Federal Public Service
FINANCE

.be

by FINANCE
02-06-2003

type X 400 om de aangiften te verzenden en van een EDIFACT-vertaler (al dan niet geïntegreerd in een boekhoudprogramma). Het elektronisch ontvangstbewijs dat een onbetwistbare bewijskracht heeft (Wet van 5 september 2001, B.S. van 13 oktober 2001) en de verschillende controles garanderen de verzender dat de Administratie zijn aangifte heeft ontvangen op een welbepaalde datum en uur en dat ze ook zal worden verwerkt.

- Met Intervat gaan we duidelijk nog een stapje verder vermits dit de eerste toepassing voor het grote publiek is die gebruik maakt van de PKI-technologie voor de aangiften. Om evidente veiligheidsredenen moeten de doorgestuurde gegevens worden gevalideerd door het gebruik van een geavanceerde elektronische handtekening met een jaarlijks hernieuwbaar gekwalificeerd certificaat.²¹ Dit type van certificaat wordt momenteel verstrekt door de firma's Globalsign, Certipost en Isabel en hun site bevat de nodige informatie over de manier van werken. Dit systeem richt zich dus tot een andere doelgroep dan EDIVAT: het beoogt eerder de individuele ondernemingen en de belastingplichtigen die slechts één BTW-aangifte per

maand of per kwartaal moeten indienen.

Sedert de lancering van EDIVAT in oktober 2001 zijn er reeds om en bij de 16 000 BTW-aangiften via dit kanaal toegekomen bij de Administratie tegenover 9 000 via INTERVAT dat sedert 10 februari 2002 operationeel is, maar de kans is groot dat deze cijfers de komende jaren fel zullen stijgen, mede dankzij de invoering van de elektronische identiteitskaart.

De geavanceerde elektronische handtekening met certificaat van klasse 3 vormt het middelpunt van het nieuwe systeem FIN PRO waarmee de schuldenaars van de bedrijfsvoorheffing sedert 10 februari 2003 de enkelvoudige of meervoudige aangiften via het internet kunnen indienen door zich in verbinding te stellen met de site van de FOD Financiën. De vertrouwelijkheid van de aangifte is gewaarborgd in die zin dat elke communicatie tussen de PC en de server geëncrypteerd is zodat enkel de verzender en de bestemming de doorgestuurde gegevens kunnen lezen. Na de verzending van de enkelvoudige of meervoudige aangifte (een klein pluspunt ten opzichte van intervrat) ontvangt de belastingplichtige onmiddellijk een ontvangstbewijs met een codenummer en vanaf de dag daarna een bericht in zijn mailbox dat hem signaleert dat zijn aanvraag werd behandeld of de redenen opgeeft waarom ze niet kan worden verwerkt. Deze toepassing is wettelijk geregeld door het K.B. van 21 oktober 2002 (B.S., 31 oktober 2002) en is 24 uur op 24 toegankelijk. Om te vermijden dat het systeem overbelast raakt, heeft men het aantal zendingen per dag per persoon beperkt en ervoor gezorgd dat de verbinding

automatisch na 20 minuten verbroken wordt. Kortom een systeem dat werkt en waarmee de Administratie tussen hier en eind 2004 70 % van de ongeveer 2 600 000 aangiften in de bedrijfsvoorheffing die zij jaarlijks ontvangt, wil afhandelen.

In deze toch wel indrukwekkende inventaris moeten wij de vereenvoudigingen die we aan het gebruik van de elektronische communicatie te danken hebben, overigens nog aanvullen met de online berekening van de personenbelasting die sedert het aanslagjaar 2001 operationeel is, de kosteloze verificatie van de geldigheid van het BTW-nummer van de handelspartners in de EU (database VIES) en het Systeem NCTS (New Computerised Transit System) dat 3000 Europese douanekantoren gespreid over 22 landen met elkaar verbindt. En dan hebben we het nog niet gehad over de elektronische aanvraag van nummerplaten bij de DIV en de 907 intelligente formulieren.²² We herinneren meer bepaald aan de toepassing "E-kadaster" die thans drie geïntegreerde diensten omvat (toegang tot de kadastrale legger, aanvraagformulier van het bodemattest en aanvraagformulieren van kadastrale uittreksels (zie <http://www.e-notariaat.be>) en aan het feit dat de notarissen sedert 1 juni 2003 de berichten die een authentieke akte betreffende de hypothecaire aanwending van een onroerend goed voorafgaan aan de bevoegde ontvangers kunnen overmaken ingevolge een akkoord²³ tussen de FOD Financiën en de Koninklijke Federatie van het Belgisch Notariaat. Met ingang van diezelfde datum zullen ook het bericht bedoeld in artikel 443 WIB 92 en de aangifte waarmee de verschuldigde bedrijfsvoorheffing op de verwezenlijkte meerwaarden kan worden berekend en die in tweevoud naar de ontvan-

ger “buitenland” moet worden teruggestuurd, elektronisch kunnen worden verzonden.²⁴

Terzelfder tijd heeft de Administratie een onverbbidelijke “jacht op het papier” geopend vermits sedert 1 januari 2003 alle BTW-aangiften die niet elektronisch worden ingediend, worden gescand. Voor het vorig aanslagjaar bleef dit beperkt tot de periodieke BTW-aangiften, de intracommunautaire kwartaalopgaven en de klantenlistings, waarbij de eersten volgens hun taal naar één van de twee scanningcentra (Gent en Namen) moesten worden opgestuurd terwijl de klantenlistings nog naar het bevoegde controlecentrum moest worden verzonden. Net zoals bij de aangiften moesten de eventuele bijlagen en toelichtingen niet samen met de opgave worden opgestuurd naar het scanningcentrum, maar wel naar het bevoegde BTW-controlekantoor.

Om dit hoofdstuk af te ronden, halen we nog een aantal specifieke maatregelen aan die op verzoek van diverse sectoren werden getroffen²⁵, zoals de afschaffing van de fiscale zegels, de vrijstelling van certificatie in de financiële markten, de afschaffing van de facturatieverplichting voor vrijgestelde handelingen (K.B. van 26 juni 2002 (B.S., 2 juli 2002)), de vermindering van het aantal registers in de automobielsector (K.B. van 6 februari 2002, B.S., 15 februari 2002), de mogelijkheid om de kastickets op een digitale drager te bewaren zonder nog een duplicaat op papier te moeten behouden, de verkorting van de bewaringstermijn van 10 jaar tot 5 jaar, ...

Het “elektronisch plaatje” van de sociale zekerheid

Vandaag is de sector van de sociale zekerheid het verst gevorderd op het vlak van “e-gov”. Niet minder dan vier beveiligde “e-toepassingen” zijn reeds operationeel. Op de site van de sociale zekerheid vindt u trouwens heel wat informatie over de toegangsvoorwaarden en de beveiliging van het systeem (zie http://www.socialsecurity.be/site_nl/Infos/registration/index.htm). We beperken ons evenwel tot hun schematische voorstelling.

- DIMONA. Deze onmiddellijke aangifte van tewerkstelling is sedert 1 januari 2003 verplicht voor alle werkgevers (privé- en openbare sector). Ze dient om de aanvang en het einde van een arbeidsbetrekking onmiddellijk mee te delen in

de vorm van een elektronisch bericht of om gegevens te raadplegen of te wijzigen dank zij het elektronisch personeelsbestand²⁶ dat op die manier wordt gegenereerd. De RSZ heeft in 2000 meer dan 7 miljoen elektronische aangiften ontvangen.

- DMFA. Voor de werkgevers die bij de RSZ zijn ingeschreven, vormt de nieuwe multifunctionele aangifte een echt elektronisch contactplatform – de kwartaalaangifte op papier werd immers op 1 januari 2003 afgeschaft. Haar gegevens worden ook gebruikt door de instellingen die instaan voor de betaling van de socialezekerheidsuitkeringen (ziekteverzekering, werkloosheid, pensioenen, arbeidsongevallen, beroepsziekten, gezinsbijslag en jaarlijkse vakantie van de werklieden). De werkgever kan al deze zaken in éénzelfde omgeving regelen (toegang aan de hand van een paswoord en een gebruikersnaam).
- ASR (gepland van 2003 tot

Balanscentrale
Centrale des bilans

Cijfergegevens uit de gestandaardiseerde jaarrekeningen
Données chiffrées des comptes annuels normalisés

Banque Nationale Bank
DE BELGIË VAN BELGIË

2005). Zoals u weet, kunnen bepaalde omstandigheden aanleiding geven tot de toekenning van sociale uitkeringen aan de werknemers. Sedert 1 januari 2003 moeten deze gegevens (ontslag, ongeval, ...) via de aangifte sociale risico's worden overgemaakt.

Dit kan elektronisch gebeuren via de verzending van een bestand of via een toepassing die u op de site van de sociale zekerheid terugvindt.

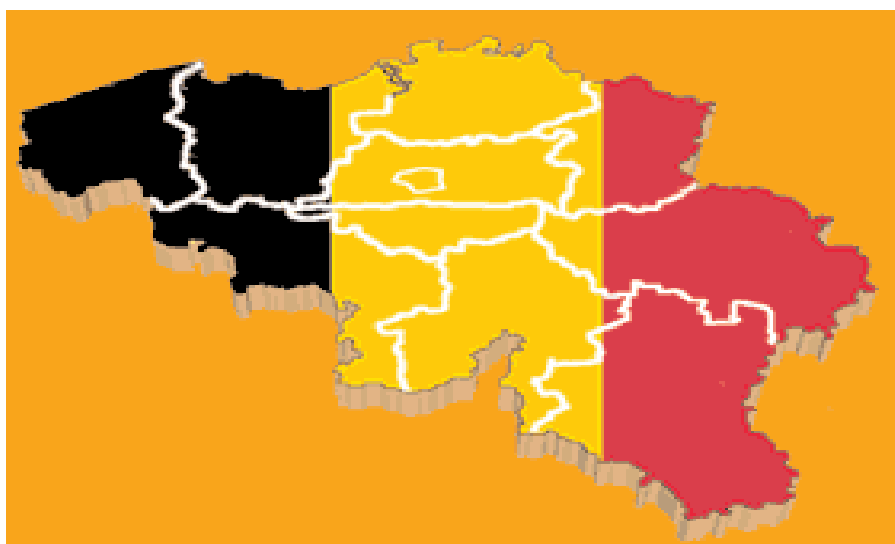
- Aangifte van tijdelijke werkloosheid. In het kader van een toepassing, beveiligd via een toegang met een user id en een paswoord die door de beheerders van het extranet van de sociale zekerheid worden toegestaan, kunnen de werkgevers ook voldoen aan hun verplichting om de periodes mee te delen waarin hun personeel tijdelijk werkloos wordt, wanneer dat noodzakelijk of wenselijk is.

en vooral op wijzen dat de NBB, naast de standaardformulieren op papier, ook een software (Sofista) ter beschikking stelt waarmee u de jaarrekening volgens het volledig of verkort schema kunt opmaken. Deze software biedt u enkel de mogelijkheid om uw jaarrekening op diskette neer te leggen. U kunt de nieuwe versie 5.0.1 gratis downloaden op de site van de balanscentrale: (http://www.nbb.be/BA/F/P1_26.htm).

De meest spectaculaire vooruitgang werd ongetwijfeld geboekt op het stuk van de elektronische facturering: een administratieve formaliteit die de ondernemingen het vaakst moeten vervullen en die niet onderschat mag worden aangezien ze belangrijke gevolgen heeft op het fiscale vlak, en vooral ook op het vlak van de BTW. Daarom heeft de Europese Unie de factureringssystemen in

werd aangenomen. Momenteel wordt voor de elektronische facturering gewerkt met een hele reeks uiteenlopende standaarden terwijl er op het vlak van de regels inzake de drager, de duur en de plaats van bewaring al enige uniformiteit binnen de Lidstaten bestond.

Het ligt hier niet in onze bedoeling om de talrijke opties die deze Richtlijn bevat in detail te analyseren, evenmin als de netelige kwesties²⁸ die te maken hebben met de ondertekening van de factuur en de verplichting om de facturen in hun originele vorm te bewaren. Anderzijds merken we op dat, na overleg in een multidisciplinaire werkgroep waaraan alle betrokken partijen deelnamen met de bedoeling een zo soepel mogelijk systeem te ontwerpen, het wetsontwerp dat onlangs in de kamer werd neergelegd niet eiste dat de elektronische handtekening gecertificeerd moest zijn. Naast de verkorting van de bewaringstermijn van de facturen was hij tevens voorstander van het principe om andere methodes voor de overdracht van facturen te aanvaarden. Vermits het ontwerp tijdens de vorige legislatuur niet meer is gestemd geraakt, is de kans groot dat het opnieuw ter sprake zal komen voor zover ons land, overeenkomstig de Europese vereisten, tegen 1 januari van volgend jaar haar interne wetgeving zal moeten aanpassen.

Elektronische facturering zei u ?

Wat de indiening van de jaarrekening betreft, willen wij u er eerst

de verschillende Lidstaten trachten te harmoniseren en het gebruik van de elektronische facturering willen vergemakkelijken. Het communautair juridisch kader voor de elektronische facturering en de eigenhandige facturering dat nog altijd niet bestond, werd gecreëerd door de Richtlijn 2001/155/EG²⁷ die op het einde van het Belgisch voorzitterschap

De informatie zoeken waar ze te vinden is ...

Sedert de invoering van de Kruispuntbank van Ondernemingen (KBO) en de ondernemingsloketten (Wet van

16 januari 2003, B.S. van 5 februari 2003) werden de administratieve verplichtingen opgelegd aan de handelsondernemingen, vooral deze die bij het opstarten moeten worden nageleefd, drastisch vereenvoudigd. Zo zal aan elke onderneming een uniek identificatienummer²⁹ worden toegewezen dat vergelijkbaar is met het rijksregisternummer dat op de identiteitskaart van elke particulier voorkomt. Mettertijd zal dit het nummer van het handelsregister vervangen. In de meeste gevallen zal daarvoor het BTW-nummer worden gebruikt terwijl de vrijgestelde belastingplichtigen of de niet-belastingplichtigen een nummer zullen krijgen dat dezelfde structuur vertoont. Uiteraard zal elke onderneming een recht van toegang krijgen tot de informatie die haar aanbehangt en over het recht beschikken om ze, indien nodig, te doen verbeteren. In de loop van volgend jaar zullen alle federale overheidsdiensten ertoe gehouden zijn het ondernemingsnummer te aanvaarden zodra een onderneming zich op die manier wenst te identificeren. En vanaf 1 juli 2004 zal de elektronische communicatie tussen de verschillende federale overheidsdiensten nog enkel aan de hand van dat ondernemingsnummer gebeuren. Dank zij dit uniek nummer zullen de ondernemingen al hun officiële gegevens nog slechts éénmaal moeten overmaken.

1] Voor verdere inlichtingen betreffende de elektronische aangiften: Eranova – center : 02 – 511 51. Bijzonder interessant is ook het 'Beknopt overzicht van de sociale zekerheid in België' (editie 2003), een naslagwerk van 500 pagina's in word-formaat waarin de Belgische sociale zekerheid uitvoerig aan bod komt (zie de website <<http://socialsecurityfgov.be>> op pagina <<http://socialsecurityfgov.be/overzicht/2003/index.htm>>)

2] Voor meer informatie: FOD Economie, KMO, Middenstand en Energie, Kruispuntbank van de Ondernemingen, Leuvensestraat 44, 1000 Brussel, tel: 02/548 62 90, fax: 02 548 68 71
 Helpdesk die via e-mail op de volgende adressen kan worden bereikt: helpdesk.BCE@mineco.fgov.be voor de technische vragen; info.BCE@mineco.fgov.be voor meer algemene vragen met betrekking tot de Kruispuntbank van Ondernemingen en de ondernemingsloketten.

VOOR VERDERE INLICHTINGEN

FISCALITEIT portaal: <http://www.minfin.fgov.be>

1. AANGIFTEN

• **Elektronisch**

- o BTW: Edivat (TVA via het systeem X 400) : <http://www.minfin.fgov.be/portail1/fr/cadrefr.htm> en Intervat (BTW via internet) : <http://www.minfin.fgov.be/portail1/fr/cadrefr.htm>
- o PB (deel1): Tax on web: www.minfin.fgov.be/taxonweb of op de website van de federale administratie (www.belgium.be/taxonweb)
- o Bedrijfsvoorheffing: <http://www.minfin.fgov.be/portail1/fr/intervat/welcomeintervatfr.html>
- o Vereenvoudigde berekening van de verschuldigde bedrijfsvoorheffing: <http://193.178.200.58/prp/CalculPrp.html>

• **Geautomatiseerd**

- o Periodieke BTW-aangiften: <http://fiscus.fgov.be/interfaoiffr/BTW-aangifte/inleiding.htm>
- o Intracommunautaire opgave: <http://fiscus.fgov.be/interfaoiffr/BTWlijst723/inleiding.htm>
- o Klantenlijsting: <http://fiscus.fgov.be/interfaoiffr/BTWlijst725/inleiding.htm>

• **On line, maar terugzending per post**

- o Aangiften PB VenB – FINFORM: <http://www.minfin.fgov.be/portail1/fr/finform/welcomefinformfr.html>

2. GEGEVENS BANK

- o Ficonet <http://www.ficonet.fgov.be/fr/databank.htm>
- o Fiscaal memento: <http://docufin.fgov.be>, zie ook <http://docufin.fgov.be/inter-salgfr/thema/publicaties/memento/memento.htm>.

3. ELEKTRONISCHE FORMULIEREN

- o FINFORM: <http://www.minfin.fgov.be/portail1/fr/finform/welcomefinformfr.html>

4. ANDERE ON LINEDIENSTEN

- o Berekening van de PB: http://fiscus.fgov.be/interfaoiffr/calcul_ipp/introduction.htm
- o Validatie van de BTW-nummers – systeem VIES (systeem voor de uitwisseling van BTW-informatie): http://europa.eu.int/comm/taxation_customs/vies/fr/vies-home.htm.
- o Douane: NCTS : <http://fiscus.fgov.be/interfdafr/NCTS/accueil.htm>

BOEKHOUDING: portaal: <http://www.bnb.be/sg/index.htm>

- o Gratis downloaden van Sofista 5.0.1.: http://www.nbb.be/BA/F/P1_26.htm

SOCIALE ZEKERHEID ¹ • portaal: www.socialsecurity.be

- o Onmiddellijke aangifte van tewerkstelling (DIMONA): https://www.socialsecurity.be/site_fr/Applics/dimona/index.htm
- o Aangifte sociale risico's (ASR): https://www.socialsecurity.be/site_fr/Applics/drs/index.htm
- o Multifunctionele aangifte (DmfA): https://www.socialsecurity.be/site_fr/Applics/dmfa/index.htm

ADMINISTRATIEVE FORMALITEITEN – Kruispuntbank van de Ondernemingen, unieke loketten ² • portaal: www.mineco.fgov.be

CERTIFICATEN, DIGITALE HANDTEKENINGEN, CERTIFICATIEDIENSTEN

- o Globalsign: <http://www.globalsign.be>
- o Certipost: <http://www.certipost.be/fr/products/etrust/index.html>
- o Isabel: <http://www.isabel.be/fr/home/index.html>

Daarna zullen ze gewoon nog hun ondernemingsnummer moeten opgeven waarmee de ambtenaren³⁰ zelf alle nodige gegevens via de Kruispuntbank van Ondernemingen zullen terugvinden. Dit noemt men het principe van de minimale inzameling. Deze vereenvoudiging in de betrekkingen met de Administratie hebben wij eveneens te danken aan de ondernemingsloketten, operationeel vanaf 1 juli 2003³¹.

Deze belangrijke vernieuwing verdient meer aandacht, U vindt alvast een schat aan informatie op de uitstekende site van de FOD Economie, KMO, Middenstand en Energie. Over de rol van de accountants en de belastingconsulenten op dit vlak en inzonderheid over de manier waarop met de ondernemingsloketten samengewerkt moet worden, zijn onlangs artikels verschenen in IAB-Info.

WELISWAAR JONGE SCHEUTEN, MAAR TOCH AL STEVIGE WORTELS...

Na dit overzicht, waarin we vaststellen dat het “alles op papier” geleidelijk maar zeker de plaats moest ruimen voor de dematerialisering van documenten via netwerken, en dit hoofdzakelijk in onze contacten met de overheid, geven we graag enkele bedenkingen die de technische presentatie van de “e-government”-producten overstijgen. In de eerste plaats is het een feit dat België heel snel en kordaat haar achterstand inzake e-government aan het inlopen is, wat niet wegneemt dat we in het Europese peloton nog steeds achteraan bengelen, weliswaar voor Nederland, Zwitserland

en Luxemburg. In ons land is het hoofdzakelijk de sociale zekerheid die goed scoort, en dit dankzij de overdracht van de gegevens voor alle werknemers. Uit een door het VBO uitgevoerde enquête blijkt dat 2/3 van de ondervraagde bedrijfsleiders het voornemen hebben de elektronische weg te bewandelen in hun contacten en uitwisselingen met de belastingadministraties, waaronder de BTW-diensten, of met de Nationale Bank van België. Toch betreuren zij met nadruk het gebrek aan informatie terzake.

Men mag ervan uitgaan dat de ondernemingen, en met name de KMO's, maar ook en vooral de particulieren zich pas in het elektronische avontuur zullen storten indien zij, als gebruikers, niet geconfronteerd worden met al te buitensporige technische en financiële hindernissen. Bovendien eisen zij dat het systeem kadert in een veilige juridische context waarbij het administratieve, fiscale of publicitaire formalisme, inherent aan bepaalde documenten, gerespecteerd wordt.

- Momenteel – en meer bepaald sinds de bekendmaking van de twee wetten die de Europese richtlijn met betrekking tot de elektronische handtekeningen in het Belgisch recht hebben omgezet – kan men ervan uitgaan dat de tweede voorwaarde vervuld is. Met een klasse-3-certificaat kan men immers de authenticiteit van de oorsprong en de integriteit van de inhoud garanderen, en de handtekening die op deze wijze wordt aangebracht, geniet automatisch dezelfde bewijskracht als deze die in het Belgisch recht toegekend wordt aan de handgeschreven handtekening.
- Rest er nog de eerste voorwaarde, die bovendien veel

belangrijker is. Op dat vlak blijft het, net zoals bij elke andere investering, de objectieve kosten/voordelenanalyse van de opties “papier” of “elektronisch” die de keuze bepaalt. Niemand zal er aan twifelen dat de elektronische verzendingen en zelfs het scannen voor de administratie aanzienlijke productiviteitswinsten betekenen. Deze vaststelling geldt echter veel minder voor alle gebruikers voor wie de vergelijking tussen voordelen en kostprijs geen gemakkelijke opgave is, zeker wanneer daar de jaarlijkse aanschaf van een klasse-3-certificaat mee gepaard gaat. We zien de toekomst toch vol vertrouwen tegemoet: de diverse elektronische aangiften, waaronder de BTW-aangiften (met een Europees e-label in het vooruitzicht), de aangiften met betrekking tot de inkomstenbelastingen, de aangiften met betrekking tot de bedrijfsvoorheffing of de aangiften met betrekking tot de sociale zekerheid zijn maar enkele voorbeelden van operationele toepassingen waarvan het succes, weliswaar gematigd, niettemin uitnodigt tot uitbreiding tot de andere domeinen van de betrekkingen tussen de burgers en de ondernemingen, en de overheid. De veralgemening van de elektronische identiteitskaart zal dit soort betrekkingen nog verder vergemakkelijken en wordt het tastbare bewijs dat e-government dan een dagelijkse realiteit zal zijn.

Bekijken we de problematiek in het licht van de modaliteiten van onze beroepsuitoefening, dan rijst reeds de noodzaak, ja zelfs de opportuniteit om te kunnen beschikken over een digitale handtekening. De elektronische aangiften vormen immers slechts één element van de invloed van

de nieuwe technologieën op onze beroepsomgeving. De steeds toenemende mogelijkheden op het vlak van verbindingen en overdraagbaarheid van gegevens bieden steeds nieuwe kansen en opportuniteiten: gepersonaliseerde diensten, doelgerichte informatie te gelegener tijd (pull/push), werken in netwerk, tele- of thuiswerken, nieuwe emissies (Web Trust...), elektronische handel, onlinereclame, nieuwe communicatie- en uitwisselingsmethodes (e-mail, websites, enz.), elektronische archivering en facturatie... Er zullen echter ook, en misschien vooral, nieuwe uitdagingen aan verbonden zijn: het combineren van comfort en gebruiksgemak met juridische en technische veiligheid, maar ook het behoud van het vertrouwen - een essentieel element in onze sector - in een virtuele wereld waarin de partijen elkaar niet zien of horen en waarin het immateriële karakter van de uitwisselingen de vraag

doet rijzen naar hun reële karakter.

Bij dit alles dringt zich de nood op aan een meer diepgaande bezinning over de rol die wij hier zullen spelen. We kunnen bij deze evolutie niet aan de zijlijn blijven staan. Bij het voorbeeld van de elektronische BTW-aangiften hebben we al getoond hoe de realisatie daarvan ingeschreven was in een goed begrepen partnership tussen de belangrijkste betrokkenen, de belastingadministratie en de accountants en belastingconsulenten. Dit is één aspect van onze tussenkomst. Meer fundamenteel, naar het voorbeeld van de notarissen en de advocaten die zich duidelijk op de markt profileren, maar evenzeer naar het voorbeeld van onze Franse confraters die met hun website "www.jedeclare.com" een schitterend werkinstrument uitgebouwd hebben en daardoor tegelijkertijd een prachtig visitekaartje voor het beroep hebben afgeleverd,

hebben we een bezinningsproces ingezet. Binnen het "ICT Committee" dat in samenspraak en overleg met het Instituut der Bedrijfsrevisoren werd opgericht, worden talrijke en gevarieerde vragen en thema's besproken: welk soort handtekening, welk soort drager voor de opslag, welke partners, welke kosten en welke voordelen? Het integreren van, en zelfs het anticiperen op de huidige technologische sprong veronderstelt eveneens een versterking en een modernisering van onze plichtenleer en een grondige bezinning omtrent onze verantwoordelijkheden. En we hebben het dan nog niet eens gehad, voor wat het kantoor betreft, over een hervorming van de arbeidsprocessen die meer dan ooit gebaseerd zullen zijn op het delen van de kennis en het beheer van de netwerkmiddelen.

Over de digitale identiteit zijn reeds heel wat vragen gesteld en blijven nog tal van vragen over.

Denk maar aan het gebruiksgemak, de ergonomie van de diensten, de veiligheid van de uitwisselingen, de bescherming van de persoonlijke levenssfeer, enz. Er blijft nog een hele weg af te leggen voor de impact van de nieuwe technologieën op ons beroep ingeschat kan worden, en er blijven nog tal van vragen onbeantwoord. Dat vormt voor het Instituut een hele uitdaging, het vereist bovendien sereniteit en kennis van zaken. ¶

Voetnoten

- 1 Dankzij de netwerken (internet en intranet) kunnen gegevens onmiddellijk worden overgemaakt gemakkelijk toegankelijk worden gemaakt (via bijvoorbeeld de hyperlinks of het « chatten »), duidelijk worden voorgesteld (klank, beeld, tekstanimatie) en gemakkelijk worden geactualiseerd.
- 2 Wie op zoek is naar de best mogelijke verbinding in functie van zijn concrete wensen en behoeften, doet er goed aan de fiche te raadplegen van het AWT (Agence wallonne des Télécommunications). Op die fiche worden op eenvoudige manier alle mogelijkheden voorgesteld die thans bestaan om op het internet aan te sluiten. Voor elke mogelijkheid worden de voordelen en bijzonderheden toegelicht. U kunt deze fiche downloaden via <http://www.awt.be>
- 3 WiFi staat voor Wireless Frequencies, ook wel 802.11b genoemd. Via deze nieuwe communicatietechnologie is het mogelijk voor netwerkcomputers om onderling te communiceren via radiogolven, en dit tegen een snelheid van 11 Mbps in een straal van 50 tot 150 meter. Deze technologie maakt gebruik van frequenties in ultrakorte golven die niet gereguleerd zijn en die dus zonder licentie gebruikt mogen worden. Wi-Fi Hot Spots zijn de draadloze toegangspunten tot het internet waarbij gebruik wordt gemaakt van de WiFi-technologie. Om toegang te kunnen krijgen tot een Hot Spot moet de draagbare of zakcomputer uitgerust te zijn met een kaart. In de meeste gevallen is ook een toegangscode vereist. Op de markt zijn tal van modellen van WiFi-kaarten te vinden, aangepast aan de verschillende computertypes (desktop of portable). De prijs van een dergelijke kaart schommelt rond de 100 à 150 euro. Intel, de chipsproducent, heeft onlangs de microprocessor Centrino op de markt gebracht die uitgerust is met een chip die reeds voorzien is van de WiFi-functie.
- 4 In afwachting van de verdere ontwikkeling en groei van de “hot spots”, kan gebruik worden gemaakt van weliswaar minder snelle GPRS-technologie (General Packet Radio Service), die voldoende is om mails te lezen en te versturen en om het Web te consulteren. Daarbij wordt gebruik gemaakt van de WAP-formaten of van de I-mode die niet te zwaar zijn om te laden.
- 5 Zo zijn er bijvoorbeeld momenteel reeds ongeveer één miljard draagbare telefoon-toestellen in omloop in de wereld. In 2004 zal 65 % van die toestellen in staat zijn om gegevens te versturen of te ontvangen.
- 6 De voorbije jaren werd de computerwereld steeds vaker opgeschrikt door “wormvirussen” die zich van het ene naar het andere computersysteem verplaatsen in de vorm van een file die aan een boodschap gevoegd wordt. Dat virus verspreidt zich dan naar alle computergebruikers die in het adresboek van de belaagde computer worden aangetroffen.
- 7 Een Trojaans paard werkt op de achtergrond en verzamelt informatie die het dan doorspeelt naar de site van oorsprong. Trojaanse paarden kunnen de inventaris opmaken van uw harde schijf, kunnen nagaan welke programma's u gebruikt en kunnen zelfs uw paswoorden verklikken.
- 8 Is de naam voor software die, buiten uw weten om, uw internetverbinding gebruikt.
- 9 Zie bijvoorbeeld de recente studie “White paper on security” die gedownload kan worden van de volgende website : <http://www.agoria.be/febeltel>. Paranoïde mogen we niet worden, maar het is wel een feit dat de virussen de veiligheidsdeskundigen vaak echte hoofdbrekens bezorgen. Zij moeten immers onmiddellijk een tegenwoordwoord weten te vinden op de grote creativiteit van de hackers. Een virusaanval is een probleem waarmee ondernemingen terdege rekening houden en dat ze bijzonder ernstig nemen. In heel wat peilingen blijkt de virusbescherming bovenop het lijstje van de bekommernissen te staan en heel wat bedrijven zijn dan ook op zoek naar betrouwbare oplossingen om computerinbraken via het e-mailverkeer tegen te gaan. Hoeveel de omzet van de veiligheids- of beveiligingsmarkt nu al bedraagt, is moeilijk te becijferen. Wel staat vast dat het een sector is die een sterke groei kent.
- 10 Voor een duidelijke uitleg rond de werking van het PKI-systeem, zie de websites van Global Sign, E-trust of Isabel.
- 11 Wet van 9 juli 2001 houdende vaststelling van bepaalde regels in verband met het juridisch kader voor elektronische handtekeningen en certificatediensten (BS van 29 september 2001).
- 12 Op grond van alleen maar de vaststelling van de naleving van die voorwaarden moet de handtekening ontvankelijk zijn als gerechtelijk bewijs en het geschrift dat die handtekening omvat, heeft dezelfde bewijskracht als een geschrift met een handgeschreven handtekening.
- 13 Om geavanceerd te zijn moet de handtekening op unieke wijze aan de ondertekenaar verbonden zijn, het mogelijk maken de ondertekenaar te identificeren en aangeemaakt worden met middelen die de ondertekenaar onder zijn uitsluitende controle kan houden. Zij is op zodanige wijze aan de gegevens waarop zij betrekking heeft verbonden, dat elke latere wijziging van de gegevens kan worden opgespoord. Met andere woorden: zij moet in ieder geval voldoen aan de twee essentiële functies, namelijk identificatie en behoud van integriteit (artikel 2 van de wet van 9 juli 2001).
- 14 Een certificaat is de elektronische bevestiging die de gegevens voor het verifiëren van de handtekening koppelt aan een persoon en de identificatie van die persoon bevestigt (het statuut van gekwalificeerd certificaat wordt enkel verkregen indien het 8 tot 10 vermeldingen bevat zoals opgenomen in de bijlagen I van Richtlijn 1999/93/EG betreffende een gemeenschappelijk kader voor elektronische handtekeningen). Bovendien moeten de certificatie-dienstverleners voldoen aan de 12 vereisten die in de bijlage worden opgesomd.
- 15 Het middel voor het aanmaken van de elektronische handtekening is pas veilig wanneer het voldoet aan de vereisten waarin voorzien wordt in bijlage III van de Richtlijn.
- 16 De doelstellingen voor het jaar 2005 zijn de volgende: 1) moderne on line openbare diensten, meer bepaald in de domeinen van de e-overheid, het e-leren en de e-gezondheidszorg, 2) een dynamische e-business omgeving, 3) de ruime beschikbaarheid van een breedbandtoegang tegen concurrentiële prijzen, 4) een veilige informatie-infrastructuur. Uiteraard is België een belangrijke draaischijf aangezien het een aantal troeven bezit om te fungeren als een echt experimenteel breedbandlaboratorium (zie inzonderheid het plan e-Europa 2005: http://europe.eu.int./information_society/europe/egovconf/index_en.htm
- 17 In elk geval zijn de ondernemingen, de zelfstandigen en de niet-winstgevende organisaties in ons land vragende partij voor een vereenvoudiging van de procedures en de

reglementeringen, een snellere afhandeling en een rationelere gegevensuitwisseling. De burgers verwachten vooral meer transparantie vanwege de Administratie.

- ¹⁸ De Vlaamse regering zou bijvoorbeeld tegen eind 2003 alle "relevante" informatie, 36 interactieve toepassingen, 12 transactionele toepassingen elektronisch toegankelijk maken.
- ¹⁹ Van de afscherming van de gegevens is men thans geëvolueerd naar een dynamische uitwisseling dank zij de Kruispuntbank van ondernemingen (Wet van 16 januari 2003 tot oprichting van de erkende ondernemingsloketten en houdende diverse bepalingen (B.S. van 5 februari 2003, zie eveneens het Koninklijk Besluit van 15 mei 2003, B.S. van 19 mei 2003).
- ²⁰ Deze kaart heeft het formaat van een kredietkaart en bevat een gedigitaliseerde foto, het Rijksregisternummer en een aantal identificatiegegevens van de houder zowel in een visuele (zoals die welke reeds op onze huidige identiteitskaart voorkomen) als in een elektronisch leesbare vorm. Ze is uitgerust met een chip die een numeriek identiteitscertificaat bevat (waarmee de houder met absolute zekerheid kan worden geïdentificeerd voor de on line toepassingen) en een elektronisch handtekeningcertificaat (waarmee digitale documenten op afstand kunnen worden ondertekend, zoals een aangifte of een aanvraagformulier, inclusief contracten) die dezelfde wettelijke waarde zullen hebben als de papieren documenten die handmatig ondertekend zijn. Het zijn de ambtenaren van de burgerlijke stand die de identiteit van de persoon zullen certificeren voor wie het certificaat dat de elektronische handtekening vergezelt zal worden opgevraagd bij de registratieoverheid. Om de veiligheid van het systeem te garanderen, zal elke kaarthouder over een certificaatcode beschikken, met name een cijfercode die hij geheim moet houden. Er zullen elektronische certificaten voor elke transactie worden uitgereikt; enkel de houders van de juiste certificaatcodes zullen dus toegang krijgen tot deze informatie die trouwens bij elke overdracht via de telefoonlijn versleuteld zal worden. Voor meer info:
<http://www.belgium.be/eportal/application?origin=navigationBanner.jsp&event=bea.portal.framework>.
- ²¹ Er bestaan verschillende soorten certificaten: de certificaatklassen, waarbij elke klasse overeenstemt met een hogere veiligheidsgraad: 1. certificaten van klasse 1: deze certificaten vergen enkel een e-mailadres van de aanvrager; 2. certificaten van klasse

- 2: de aanvrager is verplicht om op afstand een bewijs van zijn identiteit te verstrekken (bijvoorbeeld: een fotokopie van zijn identiteitskaart); 3. certificaten van klasse 3: deze certificaten mogen slechts worden uitgereikt nadat de aanvrager zich persoonlijk heeft aangeboden. Om evidente veiligheidsredenen wordt een certificaat steeds voor een beperkte duur uitgereikt. Ondanks deze beperking kan een certificaat om verschillende redenen worden betwist tijdens zijn geldigheidsduur: a) hetzij door toedoen van de persoon aan wie het is verbonden, b) hetzij omdat de situatie van de houder gewijzigd is, c) hetzij door toedoen van de verstreker van de certificatie, d) hetzij om veiligheidsredenen.
- ²² Dit gebruiksvriendelijk formulier dat 24 uur op 24 beschikbaar is, maakt een duidelijk onderscheid tussen de verplichte en de facultatieve gegevens. Het schrapt alle nutteloze vermeldingen die enkel verschijnen als ze in functie van de voordien ingevulde gegevens nodig zijn. Het verricht een aantal verificaties en weigert onjuiste gegevens te registreren, zoals een verkeerd bankrekeningnummer. Het verricht zelf een aantal rekenkundige handelingen; samen met een aantal logische of wiskundige formules voorkomen de helpfunctie en de bestandscontroles eventuele uitschuivers en weglatingen ...
- ²³ KB van 31 maart 2003 houdende invoering van een elektronisch systeem van notificaties tussen de Federale Overheidsdienst Financiën en sommige ministeriële officieren, openbare ambtenaren en andere personen (B.S. van 23 april 2003).
- ²⁴ KB van 31 maart 2003 tot wijziging van artikel 210bis van het Koninklijk Besluit tot uitvoering van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992 (B.S. van 23 april 2003).
- ²⁵ Ze handelen bijvoorbeeld over de vereenvoudiging van de verslagen met sommige professionele correspondenten van het departement (huisvestingsmaatschappijen, deurwaarders, notarissen, ...).
- ²⁶ Indien een lid van uw personeel op deze lijst zou ontbreken, moet u het via Dimona aangeven zodat uw personeelsbestand wordt bijgewerkt (wachttijd: 24 uur). Zodra de personeelslijst in orde is, kunt u uw aangifte verrichten. Nadat u alle gegevens heeft ingevoerd, zal de toepassing automatisch berekenen welk nettobedrag u moet betalen. Vooraleer u de aangifte verstuurt, krijgt u de kans om alle details nog eens te overlopen. Sedert donderdag 08/05/2003 kunnen alle aftrekken, met uitzondering van de aftrek code 0001 "Aftrek van de per-

soonlijke bijdragen voor de werknemers met een laag loon" berekenen via de portaal-site. In uw aangifte hoeft u gewoon aan te kruisen wat past.

- ²⁷ Richtlijn van de Raad van 24 december 2001 tot wijziging van de Richtlijn 77/388/EEG met het oog op de vereenvoudiging, modernisering en harmonisering van de terzake van de facturering geldende voorwaarden op het gebied van de belasting over de toegevoegde waarde, PBEG nr. L 15 van 17 januari 2002, p. 24.
- ²⁸ In alle gevallen waarin geen EDI-systeem werd ingevoerd, onderwerpt de BTW-Richtlijn de overlegging van een elektronische factuur immers aan het gebruik van een geavanceerde elektronische handtekening of zelfs, indien de Lidstaat dat wenst, aan het gebruik van een geavanceerde elektronische handtekening die berust op het gebruik van een gekwalificeerd certificaat en/of van een beveiligd middel om een elektronische handtekening aan te maken.
- ²⁹ Dat ondernemingsnummer kan niet van de ene onderneming naar de andere worden overgedragen en dit in tegenstelling tot het identificatienummer van de vestigingseenheid. Het vestigingsnummer kan van de ene onderneming naar de andere worden overgeheveld (bv. in geval van fusie, verkrijging). De ondernemingen die een nieuwe vestiging oprichten zullen zich moeten inschrijven bij de Rechtbank van Koophandel van het arrondissement waar zij deze vestiging inplanten, zoals vroeger ook reeds het geval was.
- ³⁰ Tot op heden stelden de verschillende administraties steeds dezelfde vragen aan de startende ondernemingen zonder dat er enig overleg was tijdens het verdere bestaan van deze onderneming. Zij moest dus alle wijzigingen die zij doorvoerde meedelen aan de verschillende overheidsdiensten. Volgens het World Economic Forum brengt de startende ondernemer in België niet minder dan 90 dagen door met het vervullen van de diverse administratieve formaliteiten om een onderneming op te richten. Thans bezit elke onderneming een zeventigtal verschillende nummers.
- ³¹ De bekwaamheden die men verwacht van de verantwoordelijken voor de ondernemingsloketten vormen het voorwerp van het Ministerieel Besluit van 19 mei 2003 tot bepaling van de bewijsmodaliteiten van de beroepsbekwaamheid van de erkende ondernemingsloketten (B.S. van 2 juni 2003).